

Van de redactie

Eten en gegeten worden

Eten, dat is het eerste en eigenlijk het enige wat rupsen doen als ze uit hun ei kruipen om die graag geziene vlinder te worden. Slechts weinig rupsen halen dat doel, want de meeste rupsen worden opgegeten.

Zonde of bestemming?

In onze ogen telt vaak het (eind)resultaat: vlinder worden. In de natuur telt vooral het proces, een sluitende kringloop. Elke schakel, plant, rups, vlinder, houdt de kringloop in stand.

Ook het verwerven van percelen, zoveel mogelijk verspreid over de provincies, is een proces. De tientallen vrijwilligers bijten zich als geduldige en vooral gedreven 'rupsen' door soms taaie formaliteiten en onderhandelingen heen. Niet zelden wordt er met de huidige grondhonger een beoogd perceel voor hun neus 'weggevreten'. Maar dan ineens... ligt er toch een parel binnen handbereik. Zoals nu in Houten, maar ook op andere plaatsen ontpoppen zich langzaam mooie kansen. Alle eer aan onze hongerige 'rupsen'.

Actuele aantallen:

16 percelen

Voorgenomen aankoop in Houten

Na jarenlang lang zoeken en overleggen is het gelukt om ook in de provincie Utrecht een perceel aan te kunnen kopen. Het bestuur gaat de leden binnenkort voorstellen om in te stemmen met de aankoop van 18,6 hectare akker- en weidegrond in Houten. Het intensief beheerde perceel ligt pal achter het grondig gerestaureerde **Kasteel Heemstede** en naast de A27. Het betreft een gezamenlijke aankoop met een private investeerder. Het perceel komt voor 100% in gebruik en voor 50% in eigendom van Land van Ons en blijft voor landbouw bestemd. In de toekomst voegen we landschapselementen toe om het gebied tot één natuurlijk ogend landschap te maken, met inachtneming van de rijke geschiedenis op deze gronden. Meer informatie volgt.

In de hoop op een positieve uitslag is het bestuur alvast op zoek naar een kwartiermaker. Wie zin heeft, kan zich **melden**.

Hiernaast in rood het aan te kopen perceel in Houten, met links Kasteel Heemstede, rechts de A27 en er onder het terrein van de Nieuwegeinse Golfclub.

Boeren waarderen onze expertise

Vaak blijken de vrijwilligers van Land van Ons veel kennis en opleiding te hebben. Onder hen zijn er velen die hun expertise inzetten op het gebied van planologie, geografie, ecologie, maar ook juridisch en fiscaal. De een doet dat lokaal aan tafel bij een boer, de ander landelijk in een expertiseteam. Bij het werven van nieuwe boeren c.q. pachters valt op dat zij deze expertise als een bijzondere meerwaarde van Land van Ons beschouwen. Als jij ook je kennis met onze boeren of in expertiseteams wil delen, **mail** ons dan.

Stemuitslag ALV

In de Algemene Ledenvergadering van 26 april 2023 zijn het jaarverslag en de jaarrekening 2022 toegelicht. Het bestuur heeft voorgesteld om de toezegging van 0,1% rendement op inleg tot €20.000 (BASIS) na het 2e jaar, niet tot uitvoering te brengen. Meer dan 6.000 deelnemers hebben hierover hun stem uitgebracht en zich met ruime meerderheid (97%) achter deze en andere bestuurvoorstellen gesteld (accordering van de jaarrekening, décharge van het bestuur over het in 2022 gevoerde beleid en het in 2022 behaalde resultaat toevoegen aan de reserves).

Boeren van Ons:

Hans en Tanja Nieuwenburg in Empe/Spankeren

'Verkoop je eigen producten en laat zien hoe je werkt'. Met dat credo begonnen Hans en Tanja Nieuwenburg, onze boeren op perceel Empe, met de verkoop van hun producten in de serre van hun huis. Dat was een tijdje goed te doen: een gezellige aanloop met leuke reacties op de tientallen producten van eigen land en vee.

Inmiddels, zeven jaar later, pakken ze de verkoop van een populair en compleet assortiment producten in de boerderijwinkel en op de website wat zakelijker aan, onder andere met beperkte

openingstijden.

En: 'Mensen blijken naar ons toe komen voor een uurtje beleving. Dat motiveert om nieuwe dingen te blijven doen en maken,' zegt Tanja.

Daar zit tevens het knelpunt van de ondernemers: onlangs besloten ze minder ballen in de lucht te houden. 'We gaan terug naar de core business van ons jonge bedrijf: winkel, koeien en land,' aldus Hans. [Meer](#)

Achtergrond

De waardevolle vlinder, ook 's nachts

In Nederland leven meer dan 2400 soorten vlinders. Slechts 53 soorten vliegen uitsluitend overdag, de andere doorgaans 's nachts. In vergelijking met bijen en zweefvliegen zijn dagvlinders minder goede bestuivers, maar nachtvlinders bestuiven ook.

Onlangs bleek uit onderzoek van de Vlinderstichting en de WUR dat aardbeienplanten zowel overdag als 's nachts bestoven kunnen worden en dat nachtvlinders daar een aanzienlijk aandeel in hebben. Zo blijkt uit een gesprek met

Jeroen van der Brugge van de Vlinderstichting. [Lees](#)

Nieuwe teelt voor nieuwe producten

Dit seizoen telen we op totaal 20 hectare van onze percelen (voor het eerst ook op perceel Bakkeveen) de volgende gewassen: boekweit, bonen (8 soorten!), gerst, haver, huttentut, koolzaad, spelt en tarwe. Een gevarieerde oogst, waarvan we veel verschillende producten kunnen maken. Zo kun je je alvast verheugen op 2 mixen van 4

Korte keten

soorten gedroogde bonen van de Biesterhof met klinkende namen als Heilig Boontje en Reade Krobbe. Heb je suggesties voor wat je van deze gewassen kan maken? Wat zou jij graag te koop willen zien in de webshop? **Mail** je ideeën.

De komende tijd zijn er diverse **markten** waar Land van Ons met een kraam aanwezig is. Een mooie gelegenheid om huttentutolie, boekweit en andere producten van Land van Ons te verkopen.

We hebben pakketjes flyers klaarliggen om bij je eigen feestje of (groen) buurt evenement uit te

delen. Vraag ze **hier** aan.

Wegens succes herhaald:

Bier van Ons

‘Het smaakt een beetje als Texels Skuumkoppe, echt lekker!’ is een van de enthousiaste reacties die we kregen op Bier van Ons dat we in april introduceerden en dat na een week was uitverkocht. Greep je mis of wil je opnieuw ons boekweitbier bestellen? Goed nieuws! Vanaf half juni weer te koop in onze **webwinkel**.

Onze percelen

Land van Ons beheert op dit moment 16 percelen verspreid over bijna alle provincies. Bekijk het **kaartje op de website** voor info.

Friesland: Triemen, Kollumerzwaag en Bakkeveen

Groningen: Onnen

Drenthe: Hooghalen

Noord-Holland: Oudendijk

Overijssel: Lettele en Hasselt

Gelderland: Millingen, Empe en Ede

Zuid-Holland: Oud Ade, Wassenaar en Strijen

Noord-Brabant: Halsteren

Zeeland: Kruiningen

Kruiningen

Perceelteam krijgt vorm

In een eerste bijeenkomst heeft het kersverse perceelteam het beheerplan voorbereid samen met experts van Land

van Ons en Stichting Landschapsbeheer Zeeland. De laatste partij schoof aan om mee te kijken naar de inzet van diverse inheemse soorten.

Uniek is dat we behalve onze eigen grond, ook het overige land van pachter Van Hootegeem mogen meenemen in de plannen. Ambities genoeg! De eerste ambitie is om dit jaar nog de eerste landschapselementen aan te planten.

We blijven ons team uitbreiden, met als prioriteit een ecooloog die met een 'agrarische oog' meedenkt, en een 'social' die media wil coördineren. Geef je op, of tip iemand, bij de **kwartiermaker**.

Millingen

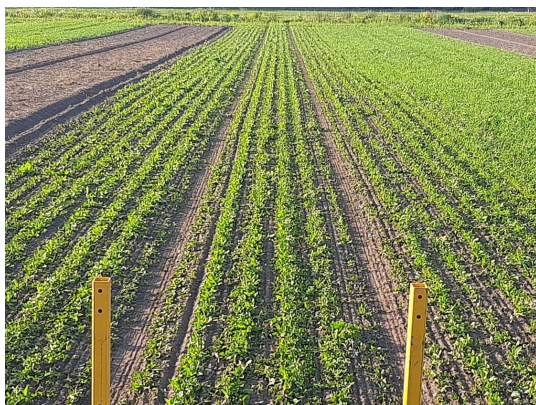
Valken te gast

Vogelteller Jan Hubbers timmerde een torenvalkkast voor de Biesterhof en plaatste die op een vijf meter hoge paal op het perceel. Binnen drie weken streek er een valkenpaartje op neer: een mannetjes torenvalk biedt op de veranda van de kast zijn vrouwtje een muis aan! **Lees**

Onneresch

Open dag 15 juli

Het perceelteam van de **Onnen** houdt zijn Open Dag op zaterdag 15 juli, van 10.00-16.00 uur. Als centrale plek is deze keer gekozen voor het erf van onze pachter, de familie Steenbergen. Daar staan de kraampjes met informatie, koffie, thee en sap en de producten van Land van Ons, en er worden verrukkelijke pannenkoeken gebakken van het meel van Land van Ons. Het erf is ook vertrek- en aankomstpunt voor excursies over de Onneresch, waar dit jaar voor het eerst quinoa wordt geteeld. Er worden lezingen gehouden over de cultuurhistorie van de es. Vader en zoons Steenbergen houden korte rondleidingen over de boerderij, moeder Wilma heeft haar winkel open. Last but not least is er live muziek.

Hooghalen

High tech schoffelen

Boer Kees werkt op ons perceel bij **Hooghalen** met een schoffelmachine die op basis van GPS exact tussen de rijen in de teeltstroken schoffelt. De schoffelmachine is speciaal voor de strokenteelt (6 meter breed) in nauw overleg tussen Kees en de machinefabrikant ontworpen.

Aan de voorkant van de trekker wordt het onkruid afgeschoffeld en een wiedeg aan de achterkant draait het onkruid zodat het niet opnieuw kan aanslaan.

De stroken zijn met GPS-techniek ingezaaid, waardoor de trekker op basis van die GPS-gegevens ook nu weer exact door de rijen gaat. In het verleden legden gewaardeerde planten nog wel eens het loodje door een menselijke stuurbeweging, een groot nadeel

van mechanische onkruidbestrijding. Dankzij moderne techniek is dat risico een stuk kleiner.

Oud Ade

Trappelende koeien voor een bloeiende weide

Rustig staan de negen jonge koeien te grazen op het perceel in **Oud Ade**. Met een lint is hun graasgebied afgezet. Een dikke twintig bij twintig meter hebben ze voor deze dag. Naast dit vak staat het volgende klaar.

Als Jan Groot langskomt voor de dagelijkse verhuizing weten ze hoe laat het is. Hij doet het hek open en de koeien lopen naar een vers stukje weide. Jan paalt intussen een nieuw vak af, voor de volgende dag. Stripbegrazing heet dit principe: grazers houden van vers gras, en gras houdt er ook van om met regelmaat begraasd te worden. 'Dit is de natuurlijke manier van grazen', legt Jan uit. 'In de savanne zie je hetzelfde, de gnoes en andere grazers trekken alsmaar verder. Zo maken ze een rondje en het gras groeit mee. Ze houden elkaar in balans.'

Om die balans in de drukke Hollandse polder te vinden, experimenteert hij met een dagelijks wisselend graasgebied. Vuistregel is dat de koeien 60 procent van het gras eten, 20 procent vertrappen en 20 procent laten staan. Op die manier groeit het mooi terug. Het vertrappen is een belangrijk deel van de kringloop. 'Die dode planten zijn het voedsel voor het bodemleven, en de open plekken bieden de kans voor andere soorten om tussen het gras te bloeien.'

Die beginnen al aardig op te komen, met meer bloemen dan vorig jaar. Maar het omturnen van een grasmat in een weide is een zaak van jaren, en van veel trappelende koeienhoeven.

Jan Groot heeft een kort **filmpje** gemaakt waarin zowel het stripgrazen als rijstplanten te zien zijn. Op een ander deel van het perceel is namelijk een **experiment** gaande met rijstteelt door Universiteit Leiden. De **NOS** maakte een item van twee minuten over mogelijke rijstbouw op de natte gronden van Nederland.

Bakkeveen

Timmert aan de weg

Over ons meest recente grote perceel (34 ha) in het Friese **Bakkeveen** is nog weinig vermeld. Een lokale **nieuwssite** geeft een kort verslag van de afgelopen negen maanden.

Een enthousiaste vrijwilliger heeft er voor gezorgd dat Land van Ons, met als voorbeeld het perceel Bakkeveen, is genomineerd voor de Duurzame Dertig van *Dagblad van het Noorden*, *Friesch Dagblad* en de *Leeuwarder Courant*. Uit meer dan 100 initiatieven uit de provincies Friesland, Groningen en Drenthe heeft een jury er 30 genomineerd, waaronder Land van Ons. Om te winnen, en vooral ook erkenning te krijgen, stellen we jouw stem erg op prijs, ongeacht waar woont. De negen finalisten (3 per provincie) worden door een jury beoordeeld en begin juli bekend gemaakt. **Stem** nu! Het kan tot en met 24 juni!

Land van Ons in de media

NRC-journalist Wouter van Noort vroeg zich af 'Hoe redden we de democratie?' en constateerde dat er van onderaf in de samenleving een beweging aanzwelt van burgerberaden, dorpscoöperaties, zorgcoöperaties, stadmakerscoöperaties, burgers die

samen landbouwgrond opkopen voor natuurherstel zoals Commonland, WIJ.land, Land van Ons, Herenboeren, et cetera. [NRC](#)

De Gooische Bierbrouwerij maakt ambachtelijk bier met boekweit van ons perceel in Hooghalen. Hun Gooisch Zwart werd onlangs uitgeroepen tot '[Beste bier van Nederland](#)'.

Journalist Lex Bohlmeijer van [De Correspondent](#) ging gedurende een uur in gesprek met onze Franke Remerie. Daarin komt Franke's verwilderde tuin ter sprake, zijn drive en rigoureuze manier van werken, het voordeel van eigenaarschap, hoe we egocentrisch zijn in grondgebruik en een nieuw idee van Franke: de 30-procent-maatregel. Het lijkt erop dat veel mensen kennis hebben gemaakt met Franke en Land van Ons.

Perceelcorrespondent Dorothée Wortelboer zat aan tafel bij 'The Greenfluencer' Musetta Blaauw en vertelde uitgebreid over het beheer van de Onneres. Boeiende achtergronden en weetjes. [Podcast](#)

Wat kan ik doen?

Vacatures

Wij komen graag in contact met enthousiaste vrijwilligers die zich structureel willen inzetten voor Land van Ons. Er is veel ruimte voor eigen inbreng om Land van Ons verder vorm te geven: je krijgt de mogelijkheid mee te bouwen aan een organisatie die het verschil wil maken. Zoek je flexibel vrijwilligerswerk met impact? Kijk dan of één van de volgende vacatures iets voor je is.

Korte webklus

In verband met het 'verhuizen' van de webiste zoeken we voor twee weken 4 tot 6 vrijwilligers met enige ervaring in content-beheer in een Wordpress omgeving. Heb je de eerste helft van juli pakweg zes uur flexibel tijd om vanuit huis webpagina's over te zetten naar een nieuw template? Lees de [vacaturetekst](#) en stuur voor 21 juni een [mail](#) o.v.v. 'Wordpress'.

Webwinkelier

Voor onze webwinkel zijn we op zoek naar een enthousiaste medewerker. Werkzaamheden zijn o.a.: het contact met klanten, regelen van zendingen die verkeerd zijn gegaan, testen van nieuwe mogelijkheden in de webshop etc. Het tijdsbeslag is gemiddeld 4 uur per week. Lees de [vacaturetekst](#). Vind je het leuk om mee te helpen onze prachtige producten aan de man te brengen, [stuur](#) dan je reactie.

HR-teamlid

We zoeken een extra vrijwilliger voor ons 'HR-team' om de honderden vrijwilligers van Land van Ons te werven, te plaatsen en te begeleiden. Lees de [vacaturetekst](#) en [stuur](#) je reactie.

ICT-productowner

Onze belangrijkste administratie - deelnemers, euro's en m2's - draait op MijnGrond met een applicatie die voor ons wordt ontwikkeld en beheerd. We zoeken een co-productowner die deel gaat nemen in het ICT-team. Lees de [vacaturetekst](#) en stuur je [reactie](#).

Agenda

De komende maanden kun je op bezoek bij de volgende percelen:

15 juli Onneresch (zie bericht hierboven)

3 september De Biesterhof (Millingen)

1 oktober Oud Ade

14 oktober Wassenaar.

In de volgende nieuwsbrieven volgt meer info over de precelendagen

m2 cadeau geven

lidmaatschap cadeau geven

Doneren aan Land van Ons

Iedereen die aan Land van Ons een bedrag wil schenken of nalaten kan dat fiscaal aantrekkelijk regelen via [Stichting Voorgrond](#), dankzij de ANBI-status van deze stichting, die overigens ook andere, soortgelijke initiatieven ondersteunt.

[Land van Ons](#) wil een kentering bewerkstelligen in het uitputten van grond en het verdwijnen van plantaardig en dierlijk leven uit ons landschap. Dit doen we in het besef dat ons land en onze grond letterlijk de bodem is onder ons bestaan, en daarmee een tegenwicht en rustpunt is in ons hectische en op economische groei gerichte bestaan. Door het verwerven en daarna behouden van het juridische eigenaarschap van (landbouw)grond realiseren we een langjarige en daarmee duurzame aanpak.

Bijdragen van: Rick Peters, Gaby Meekes, Geert Jan Nieboer, Bas van Goor, Merlijn Horck, Kees Remy, Joost van Egmond, Betteke Krantz, Dorothée Wortelboer, Kees Remy, Monique Emond.

Beeld: Ellen van Schravendijk, Piet Levering.
Coverfoto: Ingrid Schenk.

Redactie: Steven Berendsen, Lara Knezevic, Caroline de Roos-Huisman, Flip Schrameijer en Herman Verschuren.

Op de website vertellen deelnemers over hun [motivatie](#) om zich bij Land van Ons aan te sluiten.

Deze nieuwsbrief verschijnt rond de 15e van elke maand. Copyright © 2023 Land van Ons.

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. Je ontvangt deze e-mail omdat je hebt aangegeven deze te willen ontvangen. Heb je geen interesse meer?

[> Schrijf je hier uit](#)

